

Stichting Prenatale screening regio Nijmegen – SPN

Nieuwsbrief – april 2015, nummer 39

Dit is de nieuwsbrief van de Stichting Prenatale screening regio Nijmegen (SPN), het regionale coördinatiecentrum voor prenatale screening. De SPN wil u hiermee informeren over de ontwikkelingen op het gebied van de regionale en landelijke organisatie van prenatale screening.

In deze nieuwsbrief:

SPN-Bureau

Vacature kwaliteitsfunctionaris

Opleidingen counseling, NT en SEO erkend

Kwaliteitseisen opleidingen counseling

Peridos – gegevensaanlevering 2014

Bezwaar tegen registratie in Peridos

Registratie van AGB-code in Astraia

SPN-Bureau

Er zijn veranderingen binnen het SPN-bureau. Per 1 maart 2015 is Akosua de Groot gestopt met haar werkzaamheden bij de SPN. Half maart is Rebecca Jansen-Peeters gestart als secretaresse. Zij volgt Riet Vreuls op die half april met pensioen gaat. Mireille Bekker, PND-gynaecoloog bij het Radboudumc, heeft in de eerste helft van 2015 tijdelijk de taken van John van Vugt bij het SPN-bureau overgenomen als deskundige prenatale screening.

Vacature kwaliteitsfunctionaris

Er is een vacature bij de SPN voor de functie als kwaliteitsfunctionaris. Deze functionaris zal met name de audits bij de echocentra organiseren en uitvoeren. Voor meer informatie: www.radboudumc.nl.

Opleidingen counseling, NT en SEO erkend

Vanuit de Wbo-vergunning hebben de Regionale Centra de taak om de opleidingen tot counselor prenatale screening, NT-echoscopist en SEO-echoscopist te toetsen. In 2014 is dit uitgevoerd. Er zijn zeven opleidingen tot counselor erkend. Drie zijn onderdeel van de opleiding tot verloskundige; vier zijn als een- of tweedaagse nascholing te volgen. Er zijn zes opleidingen tot SEO-echoscopist en vier tot NT-echoscopist. Op de website van het RIVM zijn de erkende opleidingen vermeld voor counseling en SEO en NT.

Kwaliteitseisen opleidingen counseling

Bij aanvang van het programma prenatale screening in 2007 zijn afspraken gemaakt over de opleidingen tot counselor. Deze afspraken waren beschreven in docentenhandleidingen. De eisen waaraan de opleidingen tot counselor prenatale screening moeten voldoen zijn geactualiseerd en overzichtelijk bij elkaar gezet. Binnenkort zal dit gepubliceerd worden op www.rivm.nl.

Peridos – gegevensaanlevering 2014

De meeste centra hebben inmiddels hun registratiegegevens over 2014 aangeleverd aan Peridos. Hartelijk dank daarvoor!

Op 1 mei 2015 worden de gegevens over 2014 als definitief beschouwd. Vanaf dat moment gaan we de gegevens over 2014 analyseren en rapporteren. Mocht het nog nodig zijn om de gegevens over 2014 verder aan te vullen of te corrigeren, wilt u dat dan de komende weken doen? Na uw vorige aanlevering aan Peridos hebben we u per e-mail geïnformeerd over eventuele foutmeldingen en onvolledigheden. Heeft uw centrum een volledig bestand aangeleverd over 2014 en waren er geen verdere aanvullingen of correcties nodig? Dan hoeft u niets te doen.

Bezwaar tegen registratie in Peridos

Er is een aparte procedure voor de situatie waarbij een cliënt deelneemt aan prenatale screening (combinatietest en/of SEO) en uitdrukkelijk bezwaar maakt tegen het opnemen van gegevens in Peridos. Gegevens van deze cliënten kunnen wel worden aangeleverd aan Peridos, maar moeten vervolgens geanonimiseerd worden. Hoe u dat doet, kunt u vinden via deze [link](#).

Het voordeel van deze procedure is dat alle gegevens van deze cliënt binnen de prenatale screeningsketen worden geanonimiseerd. Dus als een cliënt aan haar counselor heeft gemeld dat zij haar gegevens niet in Peridos wil hebben, dan worden bijvoorbeeld haar gegevens van het SEO die aangeleverd zijn door een andere zorginstelling, automatisch geanonimiseerd in Peridos.

Registratie van AGB-code in Astraia

Er zijn nieuwe Astraia-query's op het Peridos-portaal, zie www.peridos.nl/gegevensinvoer/astraia. Een belangrijke wijziging is dat in de SEO- en NT-query's de AGB-code van de zorgverlener gebruikt wordt als unieke code van de zorgverlener. Op dit moment is bij de SEO- en NT-query de naam van de zorgverlener gebruikt; dit geeft weleens foutmeldingen in Peridos. Daarom moet de AGB-code ingevoerd worden in Astraia. Voor zorgverleners zonder AGB-code, blijft de naam de unieke code van de zorgverlener. Het is nog niet mogelijk om de BIG-code van een zorgverlener in te vullen in Astraia.

U kunt de AGB-code toevoegen door in Astraia naar de lijst met onderzoekers te gaan en "Verander deze lijst" te selecteren. Door hierop dubbel te klikken, komt u in het scherm "Operator". In de kolom OP_code kunt u de AGB-code van de zorgverlener toevoegen. U bewaart de aanpassing door op "OK" te klikken.

De SPN verspreidt deze nieuwsbrief digitaal onder alle betrokken zorgverleners in de regio en overige geïnteresseerden. Voor aan- of afmeldingen: SPN@medzaken.umcn.nl.

Stichting Prenatale screening regio Nijmegen

Stichting Prenatale screening regio Nijmegen – SPN

Nieuwsbrief – juli 2015, nummer 40

Dit is de nieuwsbrief van de Stichting Prenatale screening regio Nijmegen (SPN), het regionale coördinatiecentrum voor prenatale screening. De SPN wil u hiermee informeren over de ontwikkelingen op het gebied van de regionale en landelijke organisatie van prenatale screening.

In deze nieuwsbrief:

SPN-Bureau – nieuwe medewerkers

Bestuurlijke organisatie

Stand van zaken NIPT

Toets kwaliteit counseling op hoofdlijnen

Verzoek aan counselingpraktijken: controleer informatie counselors in Peridos

Kwaliteitseisen counselor

Verwijsbrief na counseling

Geen formulier informed consent

Contracten en regio's

SEO's door GUO-echoscopisten en PND-gynaecologen

NT-kwaliteitsbeoordeling

Uitslagen combinatietest van screeningslab

Kwaliteitseisen echoapparatuur en beeldopslag

Kwaliteitseisen vaginale echo

Verwijzing voor GUO-II na afwijkende biometrie

Peridos: oproep aanlevering registratiegegevens

SPN-Bureau – nieuwe medewerkers

Per september 2015 starten twee nieuwe medewerkers bij het SPN-bureau. Drs. Monique Bootsma-Fleurkens zal zich als kwaliteitsfunctionaris met name richten op de organisatie en de uitvoering van de audits bij de echocentra. GUO-echoscopist drs. Desirée Moens-van de Moesdijk zal het team van deskundigen prenatale screening bij de SPN versterken.

Bestuurlijke organisatie

In 2014 is op verzoek van het ministerie van VWS door KPMG-Plexus een onderzoek gedaan naar de bestuurlijke structuur van het programma prenatale screening. Het ministerie van VWS heeft gereageerd op dit advies. In het Centraal Orgaan prenatale screening zijn beroepsverenigingen en alle Regionale Centra vertegenwoordigd. Hierin vindt momenteel de besluitvorming over het programma prenatale screening plaats, zoals de vaststelling van kwaliteitseisen. Het Centraal Orgaan gaat over in een Programma Commissie. In deze Programma Commissie wordt het aantal vertegenwoordigers van de acht Regionale Centra teruggebracht naar twee directeurs. De Programma Commissie wordt uitgebreid met een vertegenwoordiger van de centra voor Prenatale Diagnostiek. De Programma Commissie zal zwaarwegende adviezen geven aan het Centrum voor Bevolkingsonderzoek (RIVM-CvB). Het RIVM-CvB krijgt de rol van besluitnemer en is daarmee juridisch verantwoordelijk. Het Platform Regionale Centra krijgt via de vergunning van de Wet op Bevolkingsonderzoek een uitbreiding van het takenpakket bij de kwaliteitsbewaking van de regionale uitvoering. VWS heeft gevraagd om diverse andere voorgestelde wijzigingen uit te werken in een implementatieplan, op basis waarvan VWS verder zal besluiten over de invoering hiervan.

Stand van zaken NIPT

De Gezondheidsraad heeft het onderzoeksconsortium gevraagd een Wbo-vergunningaanvraag in te dienen voor onderzoek naar de invoering van NIPT als eerste screeningstest. Voorlopig blijft het huidige aanbod van NIPT daardoor ongewijzigd.

Als een zwangere in aanmerking komt voor NIPT, dan geldt dat de NIPT vergoed wordt vanuit het basispakket. Wel kan het eigen risico van de zwangere aangesproken worden. Voor meer informatie over de vergoedingen van de screening op downsyndroom en het vervolgonderzoek: www.rivm.nl.

Toets kwaliteit counseling op hoofdlijnen

De Regionale Centra hebben landelijk afgesproken de kwaliteit van de counseling te gaan toetsen. Omdat het niet uitvoerbaar is om de counselingvaardigheden van iedere counselor te beoordelen, richten we ons op een aantal kwaliteitseisen (zoals voldoende opgeleid zijn, een geldige kwaliteits-overeenkomst hebben, registratiegegevens aan Peridos leveren en voldoen aan de norm voor het minimaal aantal counselingsgesprekken per jaar). We spreken dan ook van een 'toets op hoofdlijnen'.

In 2012 toetste de SPN ook al eens de kwaliteit van de counseling. Dit najaar zal de werkwijze en de inhoud van de toets op een aantal punten vergelijkbaar zijn. Een verschil met 2012 is dat de counselinggegevens beschikbaar in Peridos nu een belangrijk onderdeel uitmaken van de kwaliteitstoets. Blijkt in Peridos het aantal gevoerde counselingsgesprekken structureel te laag, dan kan dit gevolgen hebben voor uw kwaliteitsovereenkomst voor counseling.

Verzoek aan counselingpraktijken: controleer informatie counselors in Peridos

We vragen alle counselingpraktijken na te gaan of in Peridos de informatie over hun counselors (inclusief waarnemers) nog actueel is. Wilt u wijzigingen in uw praktijk aan ons doorgeven via SPN@medzaken.umcn.nl of 024-3619603?

Nieuwe zorgverleners kunnen via het aanvraagformulier op onze website: www.spn-regionijmegen.nl een kwaliteitsovereenkomst voor counseling aanvragen. Ook waarnemers hebben een kwaliteitsovereenkomst nodig en moeten geregistreerd staan bij uw praktijk om te mogen counsellen.

Verder is het van belang dat iedereen, ook de waarnemers, de counselingsgesprekken op eigen naam en AGB-code in het cliëntenregistratiesysteem registreren.

Kwaliteitseisen counselor

In de kwaliteitsovereenkomst van de counselors staat dat de counselor aantoonbaar nieuwe ontwikkelingen op het vakgebied moet volgen. Dit is nu toetsbaar gemaakt in de kwaliteitseisen aan de counselor. Een counselor is verplicht om relevante bij- en nascholing te volgen met betrekking tot de counseling: iedere 2 jaar dienen tenminste 4 accreditatiepunten te worden behaald. De herziene kwaliteitseis zal binnenkort te vinden zijn via: www.rivm.nl.

Verwijsbrief na counseling

In de kwaliteitseisen en in het draaiboek prenatale screening staat dat indien de zwangere besluit tot de combinatietest en/of het SEO, de counselor een (verwijs)brief dient mee te geven aan de zwangere waarin wordt vermeld dat de counseling heeft plaatsgevonden. Dit mag ook een digitale verwijzing zijn. Het meegeven van deze brief, dan wel deze digitale verwijzing, gebeurt in de praktijk niet altijd. Wij vragen de counselors te zorgen voor een verwijzing per brief en/of digitaal.

Geen formulier informed consent

Het komt voor dat counselors of echoscopisten de zwangere vragen een formulier te ondertekenen waarin zij verklaart de counseling te hebben begrepen. Dat is niet de bedoeling. Juridisch gezien geeft dit geen zekerheid. Bovendien geeft het een verkeerd signaal naar de zwangere. Wij vragen u dergelijke formulieren voor informed consent dus niet te gebruiken.

Contracten en regio's

Er zijn duidelijkere afspraken gemaakt tussen de Regionale Centra over het contracteren van counselors, NT-echoscopisten, SEO-echoscopisten, praktijken voor counseling en echocentra. De keten van zorg aan de zwangere van counseling tot en met eventuele prenatale diagnostiek is leidraad voor zorgverleners en organisaties om een contract af te sluiten met een bepaald Regionaal Centrum. Als een zorgverlener in meer dan één regio werkt, mogen de betrokken Regionale Centra informatie over de kwaliteitsbeoordeling van die zorgverlener uitwisselen. Als een organisatie over wil stappen van de ene regio naar een andere regio, dan mogen de betrokken Regionale Centra relevante informatie uitwisselen voor de kwaliteitsborging.

SEO's door GUO-echoscopisten en PND-gynaecologen

Ervaren SEO-echoscopisten moeten jaarlijks tenminste 150 SEO's maken. Een uitzondering geldt voor zorgverleners die GUO's maken. De Regionale Centra prenatale screening hebben afgesproken dat deze zorgverleners een kwaliteitsovereenkomst voor SEO nodig hebben als zij tenminste 10 SEO's per jaar maken. Zij moeten dan ook voldoen aan de landelijke kwaliteitseisen. Voor de kwantitatieve beoordeling tellen we bij hen het aantal SEO's, GUO-I en GUO-II die gemaakt zijn voor 24 weken op. Bij de audit van de echocentra beoordelen we hun SEO-beelden. Indien een GUO-echoscopist of PND-gynaecoloog incidenteel SEO's maakt (circa < 10 SEO's per jaar), dan sluiten de Regionale Centra geen SEO-kwaliteitsovereenkomst af met deze zorgverlener. Het Regionale Centrum neemt in dat geval geen verantwoordelijkheid voor de gemaakte SEO's; deze vallen onder de verantwoordelijkheid van het GUO-centrum.

NT-kwaliteitsbeoordeling

De SPN heeft de NT-beelden beoordeeld van alle 44 NT-echoscopisten die in 2014 binnen de SPN-regio werkten. Tevens is berekend hoeveel NT-metingen iedere echoscopist heeft gemaakt en wat de mediane MoM NT was. De bevindingen leidden tot de kwaliteitsbeoordeling per echoscopist. De echocentra hebben van ons een overzicht gekregen van de kwaliteitsbeoordeling van de NT-echoscopisten die in het echocentrum werken. De meeste NT-echoscopisten (n=32) voldoen al aan de landelijke criteria; de overige worden nog nader beoordeeld.

Uitslagen combinatietest van screeningslab

Het screeningslaboratorium in het Rijnstate wijzigt de communicatie bij het doorgeven van resultaten van de labanalyse en/of kansbepaling van de combinatietest. Tot nu toe maakte het laboratorium gebruik van post, e-mail, telefoon, fax of een combinatie van deze middelen. Dit is te arbeidsintensief; daarom gaat het lab dit vereenvoudigen.

Het lab stuurt met ingang van 1 september 2015 alle resultaten, zowel de kansbepalingen als de deelrisico's (MoM-waarden), op de dag van de bepaling per fax of per e-mail. Het lab stuurt de resultaten tevens per post toe. De resultaten worden niet meer telefonisch doorgegeven.

Kwaliteitseisen echoapparatuur en beeldopslag

Onder de bovenstaande titel gaan de kwaliteitseisen aan de werkomgeving verder. De eisen aan de echoapparatuur zijn geactualiseerd. De Regionale Centra kunnen echoapparatuur afkeuren als de beeldkwaliteit onvoldoende is. Als een echocentrum een echoapparaat langer dan 5 jaar wil gebruiken, kan het Regionale Centrum toestemming geven het apparaat maximaal 3 jaar langer te gebruiken.

Beelden zijn onderdeel van het medisch dossier en dienen 15 jaar bewaard te worden. Daarna mogen ze worden vernietigd, tenzij het vanuit professionele normen zinvol is om ze langer te bewaren. De herziene kwaliteitseis zal binnenkort te vinden zijn via: www.rivm.nl.

Kwaliteitseisen vaginale echo

Een vaginale echo is een handeling voorbehouden aan verloskundigen en artsen. NT- en SEO-echoscopisten zonder BIG-registratie zijn via hun opleiding tot NT- of SEO-echoscopist voldoende opgeleid om vaginale echo's te maken. Voor het verrichten van vaginale echo's moeten zij echter voldoen aan een aantal extra eisen. Deze eisen waren al van kracht, maar zijn nu duidelijker opgeschreven in de kwaliteitseisen. Wij zullen tijdens de kwaliteitsaudit bij het echocentrum toetsen of voldaan wordt aan deze kwaliteitseisen vaginale echo. Hierbij zullen we met name nagaan of deze echoscopisten aan de zwangere toestemming vragen om de vaginale echo te maken en of zij dit registreren in het dossier. Ook zullen we nagaan of deze echoscopisten een periodiek overzicht van uitgevoerde vaginale echo's verstrekken aan de opdrachtgever, waarin staat waarom een vaginale echo is gedaan en of er bijzonderheden waren bij de uitvoering. De herziene kwaliteitseis zal binnenkort te vinden zijn via: www.rivm.nl.

Verwijzing voor GUO-II na afwijkende biometrie

Bij het SEO wordt de biometrie van de foetus gemeten. Het programma prenatale screening en de NVOG hadden alleen voor een kleine femurlengte vastgelegd bij welke percentielwaarde een zwangere verwezen moet worden naar de PND voor een GUO-II. Het Centraal Orgaan prenatale screening heeft besloten dat niet alleen een FL < P2,3 een reden is voor verwijzing, maar ook een HC < P2,3, een HC > P97,7 een AC < P2,3 en een AC > P97,7. Een extreme BPD-waarde en een grote femurlengte zijn geen redenen voor verwijzing. Deze afspraken worden opgenomen in het beleidsadvies sonomarkers bij het SEO.

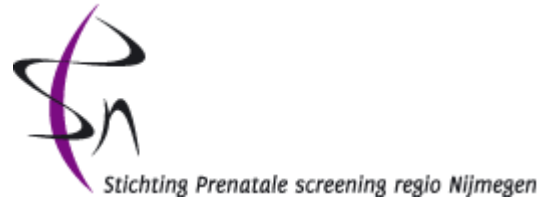
Peridos: oproep aanlevering registratiegegevens

We vragen alle contractanten op korte termijn een nieuwe gegevensaanlevering aan Peridos te doen, zodat we inzicht krijgen in de registratiegegevens over de eerste helft van 2015. We adviseren de registratiegegevens elk kwartaal aan te (blijven) leveren. Dan hoeven eventuele correcties niet over een lange periode te gebeuren. Het aanleveren van registratiegegevens aan Peridos zal ook een onderdeel zijn van de 'toets op hoofdlijnen' voor counselingspraktijken. Voor vragen over het aanleveren van gegevens aan Peridos kunt u contact opnemen met Marijn Brouwers (024-3666421) of Inge Verhoogt (024-3666418).

Er zijn enkele wijzigingen bij de aanlevering:

- Astraia: Astraia-gebruikers kunnen op www.peridos.nl de benodigde xml-bestanden downloaden. Deze xml-bestanden zijn onlangs gewijzigd; de AGB-code van de zorgverlener is toegevoegd. Wilt u de nieuwe xml-bestanden installeren in Astraia en gebruiken voor de gegevensaanlevering? Kies de xml-bestanden voor een 'Sybase database', tenzij u door ons bent geïnformeerd dat u xml-bestanden voor een 'Oracle database' nodig heeft.
- Vrumun NT: Echocentra die Vrumun gebruiken kunnen, naast SEO-gegevens, nu ook de NT-gegevens exporteren uit hun registratiesysteem.
- Counseling handmatig: Het Excel-invoerbestand voor counselingsgegevens is met een aantal items uitgebreid. Het is de bedoeling dat de enkele counselingspraktijken die hun gegevens handmatig registreren vanaf heden gebruik gaan maken van dit nieuwe invoerbestand. U kunt het bestand hier downloaden: www.peridos.nl.

De SPN verspreidt deze nieuwsbrief digitaal onder alle betrokken zorgverleners in de regio en overige geïnteresseerden. Voor aan- of afmeldingen: SPN@medzaken.umcn.nl.

Stichting Prenatale screening regio Nijmegen – SPN

Nieuwsbrief – oktober 2015, nummer 41

Dit is de nieuwsbrief van de Stichting Prenatale screening regio Nijmegen (SPN), het regionale coördinatiecentrum voor prenatale screening. De SPN wil u hiermee informeren over de ontwikkelingen op het gebied van de regionale en landelijke organisatie van prenatale screening.

In deze nieuwsbrief:

SPN-Bureau

Regionale bijeenkomst 12 november 2015

Kwaliteitsverslag 2014

Stand van zaken NIPT

Toets kwaliteit counseling op hoofdlijnen

Peridos: oproep aanleveren registratiegegevens

SPN-Bureau

Per 1 oktober 2015 heeft Dr. Esther Sikkel, PND-gynaecoloog bij het Radboudumc, de taken van John van Vugt bij het SPN-bureau overgenomen als deskundige prenatale screening. In 2015 zijn er een aantal wijzigingen geweest binnen het SPN-bureau. De actuele samenstelling:

- Directeur: Annette Stolwijk
- Deskundigen prenatale screening: Esther Sikkel, Caroline Adriaanse, Desirée Moens
- Kwaliteitsfunctionaris: Monique Bootsma
- Beleidsmedewerker: Marijn Brouwers
- Informatiebeheerder: Inge Verhoogt
- Secretaresses: Marion van den Heuvel, Rebecca Jansen

Regionale bijeenkomst 12 november 2015

Op donderdag 12 november is er een regionale bijeenkomst van de SPN. Het programma is:

17.00 Ontvangst met broodjes

18.00 Opening door Dr. Dominique Smeets, voorzitter SPN-Bestuur

- Prenatale screening: landelijke en regionale ontwikkelingen
Dr. ir. Annette Stolwijk, directeur SPN en Dr. Marijn Brouwers, beleidsmedewerker SPN
- Genetisch onderzoek bij echoscopische afwijkingen; het belang van een tijdige SEO
Drs. Sonja de Munnik, klinisch geneticus, Radboudumc Nijmegen
- Cliëntgerichte counseling over prenatale screening op aangeboren afwijkingen
Dr. Linda Martin, psycholoog, onderzoeker en docent, Academie Verloskunde Amsterdam Groningen (AVAG) en Midwifery Science, VUmc Amsterdam
- Counseling van cliënten met een islamitische achtergrond
Dr. Janneke Gitsels-van der Wal, verloskundige, onderzoeker en docent, Verloskundigenpraktijk Lavita, Zaandam, AVAG en Midwifery Science, VUmc Amsterdam
- NIPT - Nevenbevindingen, regionale en landelijke resultaten en een blik vooruit
Dr. Brigitte Faas, laboratoriumspecialist klinische genetica, Radboudumc Nijmegen
- NIPT - Resultaten onderzoek, o.a. keuzehulp prenatale testen naar chromosoomafwijkingen
Drs. Lean Beulen, wetenschappelijk onderzoeker, Radboudumc Nijmegen
- Forum: ruimte voor vragen, o.l.v. Dr. Dominique Smeets, voorzitter SPN-Bestuur

21.00 Afsluiting met borrel

De bijeenkomst vindt plaats in de Lindenberg, Ridderstraat 23, 6511 TM Nijmegen. Deelname is gratis. U dient zich wel aan te melden vanwege de catering en het deelnamecertificaat. Accreditatiepunten zijn aangevraagd bij NVOG, KNOV en BEN.

Voor aanmelding: www.spn-regionijmegen.nl.

Kwaliteitsverslag 2014

Het SPN-kwaliteitsverslag 2014 is verschenen. Hierin vindt u informatie over de organisatie van de SPN, de uitvoering van de taken door de SPN en de uitvoering van de screening in de regio.

De SPN had in 2014 samenwerkingsovereenkomsten met 101 praktijken voor counseling, 26 echocentra en één screeningslaboratorium. In 2014 is gestart met de derde ronde kwaliteitsaudits bij de echocentra. Van elke echoscopist is de kwaliteit van de NT-metingen beoordeeld; gestart is met de kwaliteitsbeoordeling van de SEO's. De SPN heeft in 2014 bijscholingen georganiseerd over de invoering van NIPT. De deskundigheid van de echoscopisten is bevorderd door het aanbieden van cursussen beeldopslag en het faciliteren van hands-on trainingen.

In de regio zijn circa 25.000 counselingsgesprekken en 25.000 SEO's uitgevoerd. Ruim 8.000 combinatietesten zijn gedaan in 2014; dit was duidelijk meer dan in 2013 (circa 7.000). Ruim 30% van de zwangeren gaf bij counseling aan deel te willen nemen aan de combinatietest, in 2013 gold dit voor 26% van de zwangeren. Deze registratiegegevens zijn verzameld in de landelijke database Peridos. Voor het eerst is in Peridos ook informatie beschikbaar over het vervolgtraject bij een PND-(satelliet)centrum: een aantal PND-centra leverde gegevens over GUO en/of invasieve diagnostiek aan.

Bij circa 4% van de SEO's is er een vermoeden op een afwijking. Bij de helft is een afwijking geconstateerd bij het GUO. Het percentage verhoogde kans bij de combinatietest was 5,4%. Het is nog lastig te zeggen hoe vaak een verhoogde kans op trisomie 21, 18 of 13 bevestigd is bij vervolgonderzoek, onder andere omdat gegevens over NIPT niet beschikbaar zijn in Peridos. We streven ernaar om de gegevensaanlevering over het vervolgtraject bij de PND-(satelliet)centra verder uit te breiden en vollediger te maken. Deze informatie is immers essentieel om de prenatale screening te evalueren. Voor meer informatie: [SPN-kwaliteitsverslag 2014](#).

Stand van zaken NIPT

De TRIDENT-studie ("Trial by Dutch laboratories for Evaluation of Non-Invasive Prenatal Testing") is inmiddels anderhalf jaar bezig. De landelijke resultaten van het eerste jaar, inclusief follow-up, worden momenteel geëvalueerd. Hieronder melden we nogmaals de inclusie- en exclusiecriteria van deze TRIDENT-1 studie.

TRIDENT-1

Zwangeren komen in aanmerking voor NIPT bij een verhoogde kans op een kind met een chromosoomafwijking:

- op basis van de combinatietest,
- vanwege een kind met trisomie 21/18/13 in anamnese,
- vanwege dragerschap van een gebalanceerde translocatie van de chromosomen 21/18/13.

De zwangere moet dan wel voldoen aan de volgende (inclusie)criteria:

- maternale leeftijd ≥ 18 jaar,
- vitale eenling of monochoriale tweeling graviditeit,
- zwangerschapsduur ≥ 10 weken,
- informed consent is mogelijk (evt. na inzet van een tolk).

En er mag geen sprake zijn van een van de volgende exclusiecriteria:

- bichoriale tweeling of meerling graviditeit (waaronder vanishing twin),
- echoscopische afwijkingen, waaronder NT $\geq 3,5$ mm,
- bestaande maternale maligniteit.

Indien aan bovenstaande criteria wordt voldaan, komen zwangeren in aanmerking voor NIPT. Dit wordt dan vergoed vanuit de basisverzekering; wel kan het eigen risico aangesproken worden. Voor zwangeren die niet aan bovenstaande criteria voldoen, is NIPT helaas geen mogelijkheid.

TRIDENT-2

Het onderzoeksconsortium van de TRIDENT-studie heeft een nieuwe Wbo-vergunning aangevraagd voor onderzoek naar het aanbieden van NIPT als eerste screeningstest, als alternatief naast de combinatietest. Als deze Wbo-vergunning wordt toegekend, dan heeft dat flinke consequenties voor de counseling van zwangeren voor de screening op trisomie 21, 18 en 13. Naar verwachting zullen alle counsellors zich moeten bijscholen. De Gezondheidsraad zal de minister van VWS adviseren over het toekennen van een Wbo-vergunning. Er is nog geen duidelijkheid wanneer een vergunning verstrekt wordt en in welke vorm.

Toets kwaliteit counseling op hoofdlijnen

De Regionale Centra hebben afgesproken de kwaliteit van de counseling te gaan toetsen. Hierbij richten we ons op een aantal kwaliteitseisen, zoals voldoende opgeleid zijn, een geldige kwaliteits-overeenkomst hebben, registratiegegevens aan Peridos leveren en voldoen aan de norm voor het minimaal aantal counselingsgesprekken per jaar. We spreken dan ook van een 'toets op hoofdlijnen'.

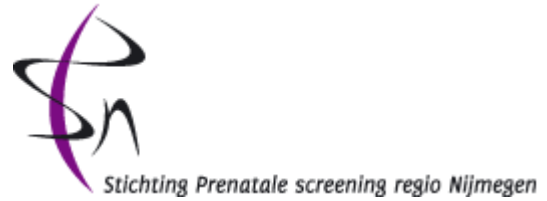
De SPN start dit najaar met deze kwaliteitstoets counseling. In november ontvangen de contactpersonen van counselingspraktijken daartoe per e-mail een rapport, met het verzoek om te reageren op vragen over wie er counsellen, over de samenwerking in de keten en over de registratiegegevens in Peridos.

In de vorige nieuwsbrief vroegen we counselingspraktijken om in Peridos te controleren of de informatie over counsellors (inclusief waarnemers) nog actueel is. Diverse praktijken namen met ons contact op om wijzigingen door te geven, hartelijk dank daarvoor!

Peridos: oproep aanleveren registratiegegevens

Het 3^e kwartaal van 2015 is afgesloten. We vragen alle contractanten om binnenkort een nieuwe gegevensaanlevering aan Peridos te doen. We adviseren de registratiegegevens elk kwartaal aan te (blijven) leveren. Dan hoeven eventuele correcties slechts over een korte periode te gebeuren. Voor vragen over het aanleveren van gegevens aan Peridos kunt u contact opnemen met Marijn Brouwers (024-3666421) of Inge Verhoogt (024-3666418).

De SPN verspreidt deze nieuwsbrief digitaal onder alle betrokken zorgverleners in de regio en overige geïnteresseerden. Voor aan- of afmeldingen: SPN@medzaken.umcn.nl.

Stichting Prenatale screening regio Nijmegen – SPN

Nieuwsbrief – december 2015, nummer 42

Dit is de nieuwsbrief van de Stichting Prenatale screening regio Nijmegen (SPN), het regionale coördinatiecentrum voor prenatale screening. De SPN wil u hiermee informeren over de ontwikkelingen op het gebied van de regionale en landelijke organisatie van prenatale screening.

In deze nieuwsbrief:

Regionale bijeenkomst 12 november 2015

Groepsconsulting of -voorlichting

SEO voor 21+0 weken

Ernstige obesitas geen indicatie voor GUO-I

Kwaliteitstoets counseling op hoofdlijnen

Landelijke folders

Hands-on training SEO en NT-meting

Kwaliteitsregister BEN: wijziging registratie accreditatiepunten

Landelijke werkwijze van Regionale Centra

Tarieven prenatale screening 2016

Regionale bijeenkomst 12 november 2015

Aan de regionale bijeenkomst op 12 november 2015 hebben 185 mensen deelgenomen. Uit de evaluatieformulieren bleek dat de bijeenkomst door de meeste deelnemers goed gewaardeerd is, zowel wat de inhoud betreft, als de locatie en organisatie. De powerpoint-presentaties kunt u bekijken op www.spn-regionijmegen.nl. In deze nieuwsbrief gaan we in op een aantal zaken die bij de bijeenkomst besproken zijn.

Groeps counseling of -voorlichting

Tijdens de regionale bijeenkomst kwam groeps counseling aan de orde. Counseling heeft twee aspecten: kennisoverdracht en begeleiding bij de keuze. De term groeps counseling is verwarrend; groeps voorlichting is een betere term. Tijdens een groeps bijeenkomst kan informatie worden overgebracht. Zwangeren en partners kunnen aan het denken worden gezet over hoe zij staan tegenover screening en mogelijke consequenties. Na de groeps voorlichting dient elke zwangere een counselingsgesprek te krijgen. Het uiteindelijke doel van de counseling is dat de zwangere een geïnformeerde keuze kan maken voor wel of geen screening die past bij haar levenshouding en behoefte. Noch de groep, noch de counselor mogen deze keuze sturen.

SEO voor 21+0 weken

Klinisch geneticus Sonja de Munnik presenteerde tijdens de regionale bijeenkomst een aantal casus waaruit bleek dat zwangeren in tijdnood kunnen komen als er vervolgonderzoek nodig is na een vermoeden van een afwijking bij het SEO. Met name komt dit voor als niet alleen een GUO-II, maar ook invasief onderzoek nodig is om een diagnose te kunnen stellen. Als de zwangere de zwangerschap wenst af te breken, moet dat voor 24+0 weken gedaan worden. Er is tijd nodig voor overleg met medisch specialisten over de betekenis van de aandoening en voor het overwegen om de zwangerschap af te breken of voort te zetten. Daarom luidt het advies om het SEO te plannen voor 21+0 weken zwangerschapsduur.

Ernstige obesitas geen indicatie voor GUO-I

In december 2014 adviseerden we zwangeren met een hoge BMI's (>40 kg/m²) naar een PND-centrum te sturen voor een GUO-I, ook al was dat geen formele indicatie voor een GUO-I. Omdat de foetus ook in de PND-centra beperkt in beeld kan worden gebracht bij zwangeren met ernstige obesitas, herroepen we dit advies.

Dus ook bij zwangeren met ernstige obesitas kan een SEO gedaan worden. Als de neurale buis en het vierkamerbeeld in beeld gebracht kunnen worden, maar niet alle andere structuren te beoordelen zijn door de ernstige obesitas, dan luidt de conclusie van het SEO "incompleet onderzoek" en het advies "geen verder onderzoek". Een verwijzing naar een PND-centrum is dan niet nodig.

De counselor zou de zwangere met ernstige obesitas moeten melden dat bij vrouwen met overgewicht er een grotere kans is dat afwijkingen worden gemist en dat de echoscopist het kind mogelijk niet volledig kan beoordelen. Dit staat ook vermeld in de landelijke [folder over de 20 wekenecho](#).

Kwaliteitstoets counseling op hoofdlijnen

De SPN voert momenteel een kwaliteitstoets bij counselingpraktijken uit. In de eerste week van november hebben de contactpersonen van counselingpraktijken daartoe per e-mail een rapport ontvangen, met het verzoek om te reageren op vragen over wie er counselen, over de samenwerking in de keten en over de registratiegegevens in Peridos. Indien een zorgverlener niet meer werkzaam is in uw praktijk, wilt u dan een einddatum aan ons doorgeven?

Al veel praktijken hebben het ingevulde rapport teruggestuurd, hartelijk dank daarvoor! De informatie in de teruggestuurde rapporten zijn we nu aan het verwerken. De uiterlijke datum voor het invullen en terugsturen van het rapport is [vrijdag 18 december](#).

Landelijke folders

De landelijke folders over [screening op downsyndroom](#) en de [20 wekenecho](#) zijn geactualiseerd. U kunt de Nederlandse folders bestellen via de [webshop](#). Vertalingen zijn alleen via de website van het RIVM te downloaden.

Hands-on training SEO en NT-meting

Echoscopisten in de SPN-regio kunnen deelnemen aan een hands-on training SEO bij de PND in het Radboudumc te Nijmegen (inclusief een ochtend meekijken bij het GUO-spreekuur) of een NT- of SEO-training op eigen locatie door een GUO-echoscopist. Anders dan in voorgaande jaren kunt u rechtstreeks bij het Radboudumc inschrijven voor een training op een bepaalde datum of zelf een training op de eigen locatie regelen met een van de beschikbare docenten. In het Radboudumc worden geen hands-on trainingen voor NT meer gegeven. Als de training voldoet aan de eisen van de SPN, dan draagt de SPN bij in de kosten en ontvangt de deelnemer accreditatiepunten. Voor meer informatie en aanmelding: www.spn-regionijmegen.nl.

Kwaliteitsregister BEN: wijziging registratie accreditatiepunten

Met ingang van 2016 wijzigt de manier waarop de echoscopisten hun accreditatiepunten bij de BEN kunnen registreren. Wanneer de echoscopist een door de BEN geaccrediteerde scholing of bijeenkomst wil bezoeken, dient men zich niet alleen bij de organisator van de scholing aan te melden, maar ook via de agenda op de website van de BEN. De organisator van de scholing moet een deelnemerslijst met BEN-lidnummers aanleveren aan de BEN. Nadat de scholing is gevolgd, worden de accreditatiepunten in het kwaliteitsregister van de BEN bijgeschreven.

Voor meer informatie: [kwaliteitsregister en accreditatie BEN](#)

Landelijke werkwijze van Regionale Centra

In Nederland hebben acht Regionale Centra een vergunning voor prenatale screening vanuit de Wet op bevolkingsonderzoek (Wbo). Aan deze vergunning zijn een aantal voorwaarden gesteld, bijvoorbeeld op gebied van de coördinatie van de uitvoering, de kwaliteitsborging en de monitoring. Deze voorwaarden zijn leidraad voor de taken die de SPN en de andere Regionale Centra uitvoeren. De Regionale Centra stemmen hun werkwijze af in het Platform Regionale Centra. In de notitie "[Landelijke werkwijze van Regionale Centra prenatale screening](#)" is een actueel overzicht gegeven van die werkwijze.

Tarieven prenatale screening 2016

Voor 2016 zijn de tarieven voor prenatale screening enigszins gewijzigd. De tarieven gelden voor verloskundige praktijken, echocentra en ziekenhuizen:

- counseling € 41,36
- combinatietest bij eenlingen en bij het eerste kind van een meerlingenzwangerschap € 160,39
- combinatietest bij elk volgend kind van een meerlingenzwangerschap € 97,13
- SEO bij eenlingen en bij het eerste kind van een meerlingenzwangerschap € 158,78
- SEO bij elk volgend kind van een meerlingenzwangerschap € 140,87

Het verschil tussen de twee tarieven voor de combinatietest is de vergoeding voor het screeningslaboratorium. Het verschil tussen de twee SEO-tarieven is het af te dragen opslagtarief.

De SPN verspreidt deze nieuwsbrief digitaal onder alle betrokken zorgverleners in de regio en overige geïnteresseerden. Voor aan- of afmeldingen: SPN@medzaken.umcn.nl.